Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden
Portefeuillehouder	:	Wethouders Johan Quik en Arco Bikker
Behandelend ambtenaar	:	Kees Putters
Zaaknummer	:	1121940

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:

1. Na kennis genomen te hebben van de notitie “Instellen Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden” in te zetten op:
- De vorming van een brede gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden per 1 maart 2022.
- Uitbesteding van de uitvoering van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit aan de vereniging Dorp, Stad en Land
2. Het college te verzoeken tot het opstellen van de verordening gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden waarin:
- De taken, bevoegdheden van de Adviescommissie worden opgenomen conform de adviezen uit de notitie “Instellen Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden”
- Geborgd wordt de rol van adviseur, bij monumentenplannen, van een afvaardiging van leden van de historische en geschiedkundige verenigingen.

Inleiding

Op 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Gemeenten zijn verplicht om een gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit (hierna; Adviescommissie) in te stellen. Doel is dat een onafhankelijk commissie adviseert over ruimtelijke ontwikkelingen.

Het is aan de gemeente om te reikwijdte, samenstelling en wijze van uitvoering van de Adviescommissie te bepalen binnen de wettelijke vereiste.

In de notitie “Adviescommissie omgevingskwaliteit Molenlanden” (bijlage) zijn drie varianten onderzocht om invulling te geven aan de Adviescommissie. Dit zijn:

- a) de minimale variant,
- b) consolideren van de huidige situatie
- c) door ontwikkelen in de geest van de Omgevingswet.

In de minimale variant (variant 1) worden uitsluitend rijksmonumenten beoordeeld. In de huidige variant (variant 2) gaat dit over/om alleen rijks- en gemeentelijke monumenten en cultuurhistorisch waardevolle panden. De instelling van een bredere Adviescommissie (variant 3) kan bij ontwikkeling van nieuwe initiatieven betrokken worden om te adviseren om te komen tot een goede omgevingskwaliteit. In een brede Adviescommissie zijn cultuurhistorie, bouw- en architectuurhistorisch, restauratie, landschap, stedenbouw en ruimtelijke kwaliteit vertegenwoordigd.

Op dit moment kent de gemeente een Erfgoedcommissie. Deze adviseert over rijksmonumenten (247 stuks), archeologische monumenten (20 stuks), gemeentelijke monumenten (305 stuks), beschermde stads- en dorpsgezichten (3x) en cultuurhistorisch panden (77 stuks). Verder adviseert de Erfgoedcommissie over beleid op het gebied van monumenten- en archeologie. In 2019 is besloten om de gemeente “welstandsvrij” te maken en op dat vlak is dan ook geen onafhankelijke adviescommissie meer actief.

Eerdere besluiten

Bij de start van de gemeente Molenlanden in 2019 heeft het college de Erfgoedcommissie aangesteld. In 2019 heeft de gemeenteraad besloten dat de gemeente Molenlanden welstandsvrij is en daarom is er geen Welstandscommissie actief.

Beoogd effect

Een goede omgevingskwaliteit waarbij een integrale afweging plaatsvind aan de voorkant en invulling wordt gegeven aan een goede en snelle dienstverlening.

Argumenten

1.1 Een brede gemeentelijke Adviescommissie is wat de Omgevingswet bedoelt

De Adviescommissie dient minimaal te adviseren over rijksmonumenten. De bedoeling van de Omgevingswet staat echter een bredere Adviescommissie voor die in de beginfase van een initiatief op tal van onderwerpen kan adviseren. Denk hierbij aan cultuurhistorie, bouw- en architectuur historie, restauratie, landschap, stedenbouw en ruimtelijke kwaliteit. Hiermee wordt ingespeeld op de eigenlijke bedoeling van de Omgevingswet voor integrale afweging: een brede deskundigheid. En op het sturen op doelen in de beginfase en minder op basis van regels. Het gesprek vindt aan de voorkant plaats. Op die manier kunnen we op een inspirerende manier sturen tijdens de ontwerpprocedure.

Zo geven we invulling aan de zorgplicht voor een goede omgevingskwaliteit. De Adviescommissie denkt mee over de vraag ‘wat willen we hier bereiken?’ en is specifieke expertise nodig dan voegen we die toe. Zo is integrale afweging én sturing mogelijk tijdens de ontwerpprocedure. En zo sturen we op doelen en niet langer op basis van regels. Op deze manier behoort het achteraf beoordelen van een kant en klaar plan tot het verleden. De Adviescommissie is dus geen verkapte welstandscommissie die een kant en klaar plan beoordeelt.

1.2 De Adviescommissie sluit aan bij het reguliere vergunningsproces

De reguliere procedure van acht weken bij vergunningverlening wordt in veel gevallen de standaard, ook bij complexe plannen. Dit vraagt een meer integrale beoordeling. Om dit proces in goede banen te leiden is intern een omgevingstafel ingesteld. De omgevingstafel heeft tot doel om met alle betrokken partijen en disciplines te komen tot een vergunbare aanvraag. Die aanvraag kan vervolgens eenvoudig en snel worden verleend. De Adviescommissie sluit, indien hun expertise wordt gewenst, aan bij de omgevingstafel.

1.3 Er wordt gezorgd voor verbinding tussen de Adviescommissie en de omgevingstafel

Voorkomen moet worden dat er los van elkaar functionerende commissies ontstaan. Ter voorkoming hiervan gebruiken we dezelfde categorie indeling rond aanvragen, participatie en handelingsperspectief. Dat zorgt voor uniformiteit. Dit is vormgegeven in de notitie door middel van een tabel (bijlage 1 - blz. 11).

Eenvoudige plannen (categorie 1) worden snel en efficiënt binnen 2 weken afgehandeld door de Adviescommissie indien nodig met behulp van lokale expertise. Uit het gesprek met de ondernemers kwam deze constructie uitdrukkelijk als wens naar voren. De plannen met grote impact (categorie 3) worden in de beginfase van de plan vorming in combinatie met de omgevingstafel besproken. Hierbij sluit de op dat moment noodzakelijke expertise uit de Adviescommissie aan. Met andere woorden, afhankelijk van de opgave wordt aan de hand van de nog verder uit te werken bijlage 1 van de notitie de noodzakelijke expertise toegevoegd.

1.4 Vereniging Dorp, Stad en Land is een professionele partner en berust op deze taak, capabel en ontzorgt

Vereniging Dorp, Stad en Land (DSL) is een onafhankelijk kennispartner op het gebied van stedenbouw, cultureel erfgoed, landschap en architectuur. Zij adviseert 58 gemeenten in 4 provincies, waaronder dus ook onze gemeente. De Adviescommissie opdragen aan DSL kent veel voordelen. Zo heeft DSL alle expertise in huis, vergaderen ze iedere 2 weken waardoor er minimale doorlooptijden ontstaan, is klantvriendelijk en bespaart ambtelijke uren. Meer voor- en nadelen staan in de notitie. De gemeente Molenlanden is al jaren, net als de meeste gemeenten in de regio, lid van DSL.

1.5 Met een relatief kleine budgetverhoging is meer dienstverlening mogelijk

Het huidige benodigde budget voor de Erfgoedcommissie bedraagt € 20.375,00. per jaar. Als we de Adviescommissie opdragen aan DSL dan is daarvoor een budget nodig van € 27.000,00 per jaar. Dit betekent een verhoging van het huidige budget met € 6.725,00. Met deze verhoging krijgen we extra dienstverlening die voorziet in de behoefte aan deskundige ambtelijke ondersteuning en de mogelijkheid om frequenter te vergaderen. Indien we dit laatste zelf zouden organiseren dan zouden de kosten totaal € 56.000,00 per jaar bedragen.

2.1 Voor borging en juridische verankering van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit is een verordening nodig.

Na uw besluit werken we de Verordening Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden uit met hierin het benoemingsbesluit en een reglement van orde op de Adviescommissie. Dit is nodig omdat met de Omgevingswet de huidige regels en reglementen uit de bouwverordening komen te vervallen. In plaats daarvan is een verordening nodig voor de taken en bevoegdheden van de gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit. In deze verordening regelen we de taken en bevoegdheden van de Adviescommissie. Ook worden de adviezen uit de notitie verwerkt.

2.2 *Expertise van de historische en geschiedkundige verenigingen blijft behouden*

Bij specifieke monumentenplannen is het de bedoeling om leden van de historische en geschiedkundige verenigingen als adviseur deel te laten nemen aan de Adviescommissie. Op die manier behouden we hun expertise. Dit is belangrijk vanwege het draagvlak binnen de historische verenigingen. Dit wordt uitgewerkt in de hiervoor genoemde verordening adviescommissie omgevingskwaliteit. Hierbij wordt de brief van het Historisch collectief aan uw raad betrokken.

Kanttekeningen

1.1 Alternatieven zijn denkbaar.

In de notitie zijn een drietal varianten geschetst voor invulling van de Adviescommissie. Bovenstaand en in de notitie staat de overwegingen en argumenten om voor een brede Adviescommissie te opteren. Echter de andere twee varianten (minimale en huidige variant) behoren ook tot de mogelijkheden. Belangrijkste bezwaarpunt bij de minimale variant is dat niet in de geest van de nieuwe Omgevingswet wordt gehandeld. Ten aanzien van de huidige variant wordt opgemerkt dat het reëel gezien geen optie

om de huidige Erfgoedcommissie uit te breiden met de hiervoor genoemde disciplines. Zeker omdat niet bij iedere vergadering alle disciplines nodig zijn. Dit goed organiseren, vraagt (te) veel ondersteuning van onze organisatie. Daarnaast wordt het aantal leden van de Adviescommissie erg groot, wat tot een minder accurate werkwijze zal leiden.

Extra uitleg bij de kosten

In de begroting 2022 is het benodigde budget van € 27.000,00 opgenomen.

Communicatie

In het voortraject hebben we de notitie uitvoerig met de Erfgoedcommissie besproken. Ook hebben we een informatiemiddag met ondernemers georganiseerd waarin we het voorstel van een brede Adviescommissie uitvoerig met elkaar bespraken. Vanzelfsprekend blijven wij in contact en informeren hen allemaal over uw besluit.

Na uitwerking van de verordening Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden gaan we hierover verder in gesprek met de Erfgoedcommissie.

Vervolgstappen

Na uw besluit wordt de verordening Adviescommissie Omgevingskwaliteit met bijbehorend benoemingsbesluit en reglement van orde uitgewerkt. Deze documenten worden u daarna ter vaststelling aangeboden.

Bijlage:

- Notitie Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden

Raadsbesluit

Onderwerp	:	**Adviescommissie omgevingskwaliteit Molenlanden**
Portefeuillehouder	:	Wethouder Johan Quik en Arco Bikker
Behandelend ambtenaar	:	Kees Putters
Zaaknummer	:	

De raad van de gemeente Molenlanden:

Gelet op het bijbehorende raadsvoorstel;

Besluit:

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:

1. Na kennis genomen te hebben van de notitie “Instellen Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden” in te zetten op:
   - De vorming van een brede gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden per 1 maart 2022.
   - Uitbesteding van de uitvoering van de Adviescommissie Omgevingskwaliteit aan de vereniging Dorp, Stad en Land
2. Het college te verzoeken tot het opstellen van de verordening gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden waarin:
   - De taken, bevoegdheden van de Adviescommissie worden opgenomen conform de adviezen uit de notitie “Instellen Adviescommissie Omgevingskwaliteit Molenlanden”
   - Geborgd wordt de rol van adviseur, bij monumentenplannen, van een afvaardiging van leden van de historische en geschiedkundige verenigingen.

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering gemeente Molenlanden,
gehouden op 21 december 2021.

de griffier, de voorzitter,

Marjolein Teunissen Theo Segers